



Independent Evaluation Commission for assessing the integrity of candidates
for the position of member in the self-administration bodies of judges and prosecutors

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția
de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

*Decizia nr. 52 din 21 august 2023 cu privire la candidatura lui Leonid CHIRTOACĂ,
Candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii*

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor („Comisia”) a deliberat în privat la 21 iulie 2023, 8 și 21 august 2023. Membrii participanți au fost:

1. Herman von HEBEL
2. Victoria HENLEY
3. Nadejda HRIPTIEVSCHI
4. Vitalie MIRON
5. Tatiana RĂDUCANU
6. Nona TSOTSORIA

Comisia emite următoarea decizie, care a fost adoptată în acea dată:

I. Procedura

Leonid CHIRTOACĂ, în prezent avocat, Cabinetul Avocatului „Chirtoacă Leonid” („candidatul”), s-a aflat pe lista candidaților remisă de Parlament în adresa Comisiei, la 5 mai 2023, în vederea evaluării pentru funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

Candidatul activează în calitate de avocat din 1995. În perioada 2002 – 2005, candidatul a activat în calitate de lector la Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept și Relații Internaționale. În perioada 2005 – 2008, candidatul a deținut funcția de Șef al Cabinetului ministrului apărării. Din 2008 până în prezent, candidatul deține funcția de cercetător științific – coordonator la Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Universității de Stat din Moldova. În perioada 2013 – 2018, candidatul a deținut funcția de Președinte al Biroului de Avocați, sect. Buiucani, mun. Chișinău.

La 12 mai 2023, Comisia a trimis candidatului un chestionar privind integritatea etică pentru a fi completat în mod voluntar și returnat Comisiei până la 1 iunie 2023. Candidatul a transmis Comisiei chestionarul completat la data de 31 mai 2023.

La 18 mai 2023, Comisia a trimis candidatului o solicitare pentru completarea și depunerea până la 25 mai 2023 a Declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare „Legea nr. 26/2022”). Declarația include, de asemenea, lista persoanelor apropiate din sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public, așa cum

prevede același articol. Candidatul a transmis Comisiei declarația completată la 24 mai 2023.

Comisia a obținut informații din numeroase surse pentru a evalua integritatea financiară și etică a candidatului. Sursele din care s-au obținut informații cu privire la candidații evaluați au inclus, în general, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, instituții financiare, instituții publice, surse deschise precum rețelele de socializare și reportajele jurnalistice de investigație și rapoartele membrilor societății civile. Nu toate sursele au furnizat informații referitoare la fiecare candidat și nu toate informațiile furnizate de surse cu privire la candidați au fost pertinente pentru evaluarea Comisiei. A fost verificată corectitudinea și relevanța tuturor informațiilor primite.

În cazul în care au fost depistate probleme din declarația candidatului, chestionarul privind integritatea etică și informațiile colectate, acele probleme au fost abordate în întrebări scrise adresate candidatului și în timpul audierilor în ședință publică.

Comunicarea scrisă cu candidatul:

La 8 iunie 2023, Comisia a trimis candidatului o solicitare de clarificare a informațiilor, care conținea 10 întrebări, inclusiv 23 subîntrebări și 10 solicitări de documente suplimentare. Candidatul a răspuns în termen, la 12 iunie 2023, la toate întrebările și a furnizat toate documentele solicitate.

La 21 iunie 2023, Comisia a trimis candidatului a doua rundă de trei întrebări, inclusiv șapte subîntrebări și două solicitări de documente suplimentare, pentru a elucida unele aspecte care au apărut în timpul evaluării. Candidatul a răspuns în termen, la 24 iunie 2023, la toate întrebările și a furnizat toate documentele solicitate.

La 28 iunie 2023, Comisia a trimis candidatului a treia rundă de patru întrebări, inclusiv 12 subîntrebări și patru solicitări de documente suplimentare, pentru a elucida unele aspecte care au apărut în timpul evaluării. Candidatul a răspuns în termen, la 2 iulie 2023, la toate întrebările și a furnizat toate documentele solicitate.

La 7 iulie 2023, Comisia a trimis candidatului a patra rundă de patru întrebări, inclusiv 13 subîntrebări și opt solicitări de documente suplimentare. Candidatul a răspuns în termen, la 8 iulie 2023, la toate întrebările și a furnizat toate documentele solicitate.

La 10 iulie 2023, Comisia a trimis candidatului a cincea rundă de una întrebare, inclusiv trei subîntrebări și două solicitări de documente suplimentare. Candidatul a răspuns în termen, la 12 iulie 2023, la toate întrebările și a furnizat toate documentele solicitate.

La 17 iulie 2023, candidatul a transmis documente suplimentare și explicații.

Candidatul nu a solicitat accesul la materialele evaluării conform art. 12 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 26/2022 și, prin urmare, nu a primit materialele

La 21 iulie 2023, candidatul a participat la audieri în ședință publică a Comisiei.

La 1 august 2023, Comisia a trimis o rundă post-audiere de una întrebare, inclusiv una subîntrebare și una solicitare de documente suplimentare, pentru a clarifica unele aspecte care au apărut în cadrul evaluării. În aceeași zi, candidatul a solicitat la Comisie prelungirea termenului de depunere a documentelor solicitate, deoarece avea planificată o călătorie în străinătate pentru a le obține. La 4, 7 și 17 august 2023, candidatul a furnizat documente suplimentare.

II. Cadrul normativ privind evaluarea

Evaluarea de către Comisie a integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 26/2022).

Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă:

- a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;
- b) în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr. 82/2017;
- c) nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.

Pentru avocați, *Codul deontologic al avocaților din Republica Moldova*, adoptat de Congresul Avocaților la 20 decembrie 2002, cu modificările adoptate de Congresul Avocaților din 23 martie 2007 și 1 iulie 2016, a fost aplicat pe perioada de timp cuprinsă de evaluare.

Conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă:

- a) avera candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație;
- b) Comisia constată că avera dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33

alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art. 8 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia verifică:

- a) respectarea de către candidat a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile, și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export;
- b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
- c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri;
- d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2);
- e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2) sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă;
- f) dacă există sau nu donații în care candidatul sau persoana specificată la art. 2 alin. (2) are statut de donatar sau de donator;
- g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.

În aprecierea criteriilor aferente integrității etice și integrității financiare și în luarea deciziilor cu privire la acestea, Comisia nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv (art. 8 alin. (6) din Legea nr. 26/2022). Comisia apreciază materialele acumulate cu privire la candidați după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisie (art. 10 alin. (9) din Legea nr. 26/2022).

Se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022).

După cum se menționează în Raportul Comisiei de la Veneția cu privire la verificarea integrității judecătorilor și procurorilor în Kosovo, „Într-un sistem de verificări prealabile de integritate, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în caz de simpla îndoială, pe baza unei evaluări a riscurilor. Cu toate acestea, decizia de a evalua negativ un deținător actual al postului ar trebui să fie legată de un indiciu de încălcare a legii, de exemplu avere inexplicabilă, chiar dacă nu poate fi dovedit dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale”. Totodată, „În alte investigații, cum ar fi verificarea mai largă a integrității, sarcina probei se va realiza pe

baza balanței probabilităților”. Comisia de la Veneția, CDL-AD(2022)011-e, Kosovo - Opinia referitoare la documentul de concept privind verificarea integrității judecătorilor și procurorilor și proiectul de amendamente la Constituție, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 131-a sesiune plenară (Veneția, 17-18) iunie 2022), §§10,9.

Inversarea sarcinii probei către candidat, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată admisibilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar și în verificarea integrității judecătorilor în exercițiu care își pot pierde funcțiile sau pot fi sancționați în alt mod ca consecință a evaluării. În cauza *Xhoxhaj contra Albaniei*, nr. 15227/19, §352, 31 mai 2021, Curtea a afirmat că „nu este per se arbitrar, în sensul aspectului „civil” al articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să revină reclamantului în procedura de verificare a integrității după ce CIC [Comisia Independentă de Calificare] a pus la dispoziție constatările preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei”.

În temeiul art. 5 alin. (1) din Regulamentul de evaluare al Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, aprobat la 2 mai 2022 în temeiul Legii nr. 26/2022 (în continuare „Regulament de evaluare”), numai dacă un candidat întrunește pe deplin toți indicatorii, așa cum sunt definiți în art. 8 alin. (2) – (5) din Legea nr. 26/2022, se consideră că acesta corespunde criteriilor de „integritate etică și financiară”.

III. Evaluarea candidatului

Comisia nu a avut dubii serioase cu referire la orice aspect privind integritatea etică a candidatului conform art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 26/2022. Candidatul a fost întrebat la audiere despre următoarele aspecte financiare:

1. Economii în numerar în valoare de 45.600 EUR (2008 – 2018) și achiziționarea unui apartament în străinătate (2019).

a. Faptele

În declarația sa anuală de avere și interese personale pentru 2018 (în continuare „declarația anuală”) depusă la Comisie, candidatul a declarat economii în numerar în sumă de 64.000 EUR. În răspunsurile sale la întrebările scrise ale Comisiei, candidatul a declarat că această sumă a fost acumulată în perioada 1994 – 2018. Candidatul a menționat, de asemenea, că suma de 45.600 EUR din economiile în numerar în sumă de 64.000 EUR, au fost acumulate în perioada 2008 – 2018. În răspunsurile sale la întrebările scrise ale Comisiei și în timpul audierii, candidatul a indicat că, el și soția sa, au acumulat, aproximativ, suma de 19.000 EUR ca economii în numerar înainte de 2008. Din informațiile disponibile Comisiei, în perioada 2008 – 2018, candidatul și

soția sa au avut un venit net total de 2.341.071 MDL (estimativ 120.000 EUR).

În răspunsurile la întrebările scrise, candidatul a furnizat Comisiei un tabel cu sumele economiilor în numerar, acumulate în fiecare an în perioada 2008 – 2018 și economiile acumulate înainte de 2008. Potrivit acestui tabel, economiile candidatului la sfârșitul anului 2018 au totalizat suma de 64.600 EUR. La audiere, candidatul a explicat că a declarat suma aproximativă de 64.000 EUR, ca economii în numerar, în declarația sa anuală anul 2018. Cu toate că a recunoscut că există o diferență între sumele 64.000 EUR și 64.600 EUR indicate în răspunsurile ulterioare către Comisie, candidatul a subliniat că diferența este neglijabilă și a solicitat Comisiei să accepte suma de 64.600 EUR ca fiind exactă.

La audiere, candidatul a explicat că, din cauza lipsei de încredere în sistemul bancar și a problemelor cu lichiditatea, el și soția sa preferau să păstreze banii acasă, unde aveau un seif și un sistem de securitate. În răspuns la întrebarea Comisiei privind calculele exacte a sumelor de bani economisiți în fiecare an în perioada 2008 – 2018, candidatul a explicat că familia sa avea un stil de viață modest și cunoștea cheltuielile lor; astfel, nu a fost foarte dificil pentru candidat și soția sa să calculeze sumele pentru a face estimări pentru Comisie. Cu toate acestea, candidatul a remarcat și că el și soția sa nu își aminteau toate detaliile când au transmis calculele sumelor de economii în numerar, acumulate în fiecare an în perioada 2008 – 2018. Prin urmare, el a furnizat informații suplimentare la 17 iulie 2023.

În răspuns la întrebarea Comisiei cu privire la sursa economiilor în numerar în sumă de 19.000 EUR acumulată înainte de 2008, candidatul a explicat că în 1994, ca o familie nou formată, au început să acumuleze economii pentru ași asigura stabilitatea în viitor. Candidatul a indicat că, în acel moment, deținea o afacere de vânzare cu amănuntul a fructelor într-o țară vecină. Candidatul a menționat, de asemenea, că întrebările Comisiei s-au concentrat pe perioada 2008 – 2022 și, prin urmare, nu a furnizat Comisiei informații privind economiile în numerar acumulate în perioada anterioară. La 17 iulie 2023, candidatul a depus o declarație, semnată la 17 iulie 2023 de persoanele fizice V.T. și R.T., care atestă că candidatul le-a împrumutat suma de 10.000 EUR în 2008, care au fost rambursați în 2009. Această informație a fost oferită de candidat pentru a demonstra că în 2008 avea cel puțin suma de 10.000 EUR economii în numerar. După furnizarea răspunsurilor la întrebările scrise ale Comisiei, candidatul a decis să îi contacteze pe V.T. și R.T., pentru a-i ruga ca să confirme că le-a împrumutat suma de 10.000 EUR în luna februarie 2008 pe termen de un an. În răspuns la întrebările Comisiei, candidatul a explicat că V.T. și R.T. au avut nevoie de bani pentru afacerea lor. Candidatul a menționat că el și V.T. se cunoșteau din 1994 și erau prieteni, dar nu mai erau apropiați. Candidatul a notat că i-a informat pe V.T. și R.T. că declarația lor va fi trimisă Comisiei și că ar putea să li se solicite informații cu referire la aceasta. Candidatul a remarcat că a decis că este mai bine să furnizeze documentație suplimentară Comisiei, pentru a evita suspiciuni cu privire la sursa mijloacelor bănești pe care el și soția sa le-au acumulat înainte de 2008. Candidatul a menționat că a furnizat un model de declarație către V.T. și R.T., pentru a fi trimisă Comisiei și apoi a obținut o copie semnată a acesteia. În răspuns la întrebarea Comisiei dacă a întreprins eforturi pentru a verifica solvabilitatea lui V.T. și R.T., în contextul veniturilor lor mici (conform informațiilor disponibile Comisiei, venitul brut obținut

de V.T. între 2008 – 2009 a constituit suma de 75.023 MDL (estimativ 4.800 EUR), iar venitul brut obținut de R.T., în aceeași perioadă, a constituit suma de 30.000 MDL (estimativ 1.900 EUR), candidatul a explicat că acest aspect nu l-a preocupat, deoarece se cunoștea că V.T. este o persoană onestă și deținea unele bunuri.

Conform declarației sale anuale pentru 2022 depusă la Comisie, candidatul și soția sa dețin un apartament de 51,1 m.p. într-unul dintre statele europene, achiziționat în 2019. În răspunsurile sale la întrebările Comisiei, în scris și la audiere, candidatul a declarat că a folosit economiile acumulate în perioada 1994 – 2018 (64.000 EUR) pentru a achiziționa apartamentul cu suma de 51.000 EUR. Candidatul a furnizat Comisiei o copie a unui contract de vânzare-cumpărare. În mai 2019, soția candidatului a transferat 10.000 EUR din economiile lor în numerar în contul bancar al candidatului în străinătate, pentru achiziționarea apartamentului. La audiere, candidatul a explicat că a deschis un cont bancar în acea țară anterior de a achiziționa apartamentul și a depus gradual suma 52.000 EUR. Candidatul a afirmat că din această sumă, 51.000 EUR au fost cheltuiți pentru achiziționarea apartamentului, iar 1.000 EUR au fost folosiți pentru costuri administrative. Candidatul a explicat că doar suma de 10.000 EUR din cei 52.000 EUR au fost transferați prin intermediul băncii. Restul sumei a fost transportat în numerar atunci când călătorea în acea țară. Candidatul a declarat că înainte de a achiziționa apartamentul, el și soția sa au călătorit în acea țară de mai multe ori, luând cu ei o sumă care nu depășea 10.000 EUR de persoană, de fiecare dată. Aceasta era cerința limită stabilită de legea pentru declararea scoaterii banilor, în numerar, din țară. Candidatul nu a declarat numerarul pe care îl transporta cu el, deoarece nu era obligat prin lege. În întrebările post-audiere, Comisia a solicitat candidatului să furnizeze extras(e) din contul(rile) sale bancare străine care să confirme depunerile totale în sumă de 52.000 EUR. La 7 august 2023, candidatul a prezentat un extras de cont bancar care conține transferul sumei de 51.000 EUR în contul vânzătorului, pe 27 mai 2019. La 17 august 2023, candidatul a prezentat extrase din contul său bancar străin care aratau că, la 4 mai 2019, candidatul a depus 20.000 EUR în acest cont și 21.000 EUR la 25 mai 2019.

b. Cadrul normativ

Conform art. 8 alin. (5) lit. d) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia de evaluare verifică sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art.2 alin. (2).

Pentru a stabili dacă un candidat corespunde criteriului de integritate financiară, Comisia trebuie să constate că averea sa dobândită în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate, conform art. 8 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 26/2022.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

„Persoane apropiate”, conform definiției din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, sunt: soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 29 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (în vigoare în 2018 - 2019), persoanele fizice rezidente și nerezidente au dreptul la ieșirea din Republica Moldova, de a scoate numerar în monedă națională, precum și numerar și cecuri de călătorie în valută străină în sumă totală ce nu depășește 10.000 EUR (sau echivalentul lor) de persoană/călătorie, fără a prezenta organelor vamale documentele confirmative menționate la pct. 3.

c. Motivarea

Comisia este obligată să verifice sursele de venit și modul de dobândire a bunurilor candidatului, membrilor familiei și persoanelor apropiate candidatului. Comisia trebuie de asemenea să verifice dacă averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Candidatul și soția sa au acumulat economii în numerar de 45.600 EUR în perioada 2008 – 2018. În aceeași perioadă, au avut un venit net total de 2.341.071 MDL (aprox. 120.000 EUR). Atât în răspunsurile la întrebările scrise, cât și în cadrul audierilor, candidatul a confirmat că el și soția sa au acumulat aproximativ 19.000 EUR în economii în numerar, în perioada 1994 – 2007. A menționat că această sumă ar trebui luată în considerare la calcularea economiilor în numerar pentru perioada 2008 – 2018. Suma totală a economiilor în numerar acumulate de candidat înainte de 2018 a fost de 64.600 EUR.

În răspunsurile la întrebările scrise, candidatul a furnizat informații referitoare la suma economiilor în numerar acumulate, de el și soția sa, în fiecare an în perioada 2008 – 2018. În răspuns la întrebarea Comisiei cum a reușit să își amintească cu precizie ce sume de bani a economisit în numerar în fiecare an pe parcursul celor 11 ani, candidatul a explicat că nu a fost deloc dificil să identifice cât au economisit, el și soția sa, în fiecare an, deoarece au avut un stil de viață modest și își cunoșteau cheltuielile.

Cu referire la sursa economiilor, candidatul a explicat că el și soția sa au început să economisească bani de când s-au căsătorit în 1994. Candidatul a furnizat o declarație de la V.T. și R.T., în care se menționează că candidatul le-a împrumutat suma de 10.000 EUR în 2008. Candidatul a argumentat că acest document susține afirmația sa că a acumulat suma de 19.000 EUR până în 2008. Comisia a remarcat că economiile în numerar, acumulate de candidat și soția sa, în perioada 1994 – 2007, au precedat perioada acoperită de procesul de evaluare (2008 – 2022). Având în vedere explicațiile candidatului și documentele depuse privind veniturile lor, precum și absența achizițiilor substanțiale în perioada 1994 – 2007, Comisia a acceptat că el și soția sa au avut

capacitatea să acumuleze economii în sumă de 19.000 EUR înainte de 2008. În ceea ce privește economiile în numerar în sumă de 45.600 EUR acumulate în anii 2008 – 2018, Comisia a constatat că candidatul și soția sa au avut venituri suficiente pentru a acumula aceste economii și pentru a acoperi alte cheltuieli. Explicațiile consecvente și detaliate ale candidatului, precum și dovezile prezentate, au atenuat dubiile Comisiei cu privire la sursa economiilor în numerar ale candidatului.

În 2019, candidatul și soția sa au achiziționat un apartament într-unul dintre statele europene, contra sumei de 51.000 EUR și au achitat 1.000 EUR pentru costurile administrative. Candidatul a folosit economiile lor în numerar pentru această achiziție. În timpul audierii, candidatul a declarat că suma de 42.000 EUR din prețul de achiziție au fost transportați în numerar în țara respectivă, iar cei 10.000 EUR rămași au fost transferați în contul bancar al candidatului din acea țară, care fusese deschis în scopul achiziționării apartamentului. Candidatul a menționat că depunerile de numerar au fost mijloacele bănești pe care el și soția sa le-au transportat cu ei atunci când au călătorit în țara respectivă de mai multe ori înainte de achiziționarea apartamentului. El a indicat că de fiecare dată când au călătorit în străinătate, au luat mai puțin de 10.000 EUR pe persoană, pentru a nu depăși pragul legal pentru scoaterea din țară a mijloacelor bănești în numerar de către persoanele fizice. În răspuns la întrebările post-audiere, candidatul a prezentat extrase bancare care ilustrează că, la 4 și 25 mai 2019, candidatul a depus 41.000 EUR în contul său și că la 25 mai 2019 soldul contului a fost de 51.000 EUR (inclusiv 10.000 EUR transferați de soția candidatului în mai 2019). Conform informațiilor de care dispune Comisia, în mai 2019, candidatul și soția sa au călătorit în țara respectivă de două ori, odată însoțiți de cei doi copii ai lor. Potrivit art. 29 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, persoanele fizice rezidente și nerezidente au dreptul la ieșirea din Republica Moldova de a scoate numerar în moneda națională, precum și numerar și cecuri de călătorie în valută străină în sumă totală ce nu depășește 10.000 EUR (sau echivalentul lor) de persoană/călătorie, fără a prezenta documentele confirmative organelor vamale. Comisia a reținut că, în conformitate cu legea, candidatul și soția sa ar fi putut lua în total 42.000 EUR în cele două călătorii (odată însoțiți de către copiii lor) fără a trebui să declare sumele organului vamal. În răspuns la întrebările post-audiere ale Comisiei, candidatul a depus un extras de cont care atestă că la 27 mai 2019 candidatul a transferat suma de 51.000 EUR din contul său bancar străin în contul bancar al vânzătorului.

În concluzie, Comisia a constatat că candidatul a furnizat o explicație credibilă cu privire la economiile în numerar acumulate, de el și de soția sa, în perioada 2008 – 2018 și care au fost folosite pentru achiziționarea apartamentului lor în străinătate. Candidatul a furnizat în mod prompt atât explicațiile, într-o manieră clară și sinceră, cât și toate documentele relevante.

Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu a constatat dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatului cu criteriul de integritate financiară conform art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. c) și d) din Legea nr. 26/2022, cu referire la sursa mijloacelor bănești pentru economiile în numerar acumulate de candidat și achiziționarea apartamentului, deoarece explicațiile detaliate ale candidatului au atenuat preocupările Comisiei

cu privire la acest aspect.

IV. Decizia

În temeiul art. 8 alin. (1), (2) și (4) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a decis că candidatul întrunește criteriile de integritate etică și financiară și, astfel, promovează evaluarea.

V. Calea de atac și publicarea deciziei

Conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, decizia poate fi contestată de către candidatul evaluat în termen de 5 zile de la data recepționării deciziei motivate.

Conform art. 13 alin. (7) din Legea nr. 26/2022, decizia este transmisă prin email candidatului și instituției responsabile de organizarea alegerilor sau, după caz, a concursului, care în cazul dat este Parlamentul. În cazul în care candidatul, în termen de 48 de ore de la momentul expedierii deciziei, nu notifică Comisia despre refuzul său privind publicarea, decizia se publică pe pagina web a Parlamentului în formă depersonalizată, cu excepția numelui și prenumelui candidatului, care rămân publice. Comisia va publica, de asemenea, decizia pe pagina sa web, în cazul în care candidatul nu se opune publicării.

Această decizie a fost adoptată în unanimitate de către toți membrii participanți ai Comisiei.

Decizia a fost întocmită în limba engleză și tradusă în limba română.

Semnătura:



Herman von HEBEL
Președinte al Comisiei